

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

„Pomôž mi, aby som to dokázal sám“

Stupeň vzdelania: primárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: 1- ročná

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Názov školy: Špeciálna základná škola s materskou školou

Adresa: J. Vojtaššáka 13, 010 008 Žilina

IČO: 36134228

Riaditeľ školy: Mgr. Gabriela Dávidíková

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Mária Mikulíková,
Mgr. Ľubomíra Gajdošíková

Ďalšie kontakty: **telefónne číslo:** 041/5655696

e-mail: szsvojtassaka@gmail.com, szsriaditelka@gmail.com,

webová stránka školy: www.szsza.sk

Zriaďovateľ:

Názov: **OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA – ODBOR ŠKOLSTVA**

Adresa: **Vysokoškolákov 8556 / 338, 010 08 Žilina**

Kontakty: **041/7076211**

Účinnosť dokumentu od 1.9.2017

Podpis riaditeľa

Prípravný ročník pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s NKS

Cieľom prípravného ročníka je odstrániť, prípadne zmierniť problémy v komunikácii, pripraviť dieťa do prvého ročníka, zabezpečiť úspešný začiatok dieťaťa v škole a prekonanie bariér, efektívne využiť odloženú školskú dochádzku na stimuláciu komunikačných schopností, ale aj na celkový rozvoj všetkých schopností.

Stupeň vzdelania: primárne vzdelanie

Charakteristika žiakov prípravného ročníka

Prípravný ročník navštevujú deti s odloženou školskou dochádzkou, ktoré majú problémy v komunikácii - deti s diagnózou narušená komunikačná schopnosť, vývinová dysfázia, dyslália, verbálna dyspraxia, mutizmus, zajakavosť, deti, ktoré majú problémy s fonematickým uvedomovaním, majú znížený jazykový cit, slabú slovnú zásobu, deti, ktorým hrozia v budúcnosti špecifické poruchy učenia, deti nezrelé. K týmto diagnózam sa často pridružujú problémy v grafomotorike, zrakovom vnímaní, v diferenciacii figúry od pozadia, sústredení sa, krátkodobej pamäti. Deti, ktoré navštevujú prípravný ročník potrebujú intenzívnu logopedickú a špeciálno-pedagogickú intervenciu, rozvíjanie funkcií.

Profil absolventa

Absolvent prípravného ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

- sociálne a komunikačné spôsobilosti:
  - ✓ zlepšili sa komunikačné schopnosti žiaka, odstránili sa alebo aspoň zmiernili komunikačné problémy,
  - ✓ dokáže porozprávať príbeh, povedať o svojich pocitoch primerane k jeho stupňu poruchy,
  - ✓ dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
  - ✓ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi a rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
  - ✓ rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie;
- spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:
  - ✓ pozná základné geometrické tvary, dokáže mechanicky počítat najmenej do desať, pozná pojem čísla do desať, vie zoradiť čísla 1-10 do radu, rieši praktické slovné úlohy pomocou názoru,
  - ✓ rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede;
- spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej:
  - ✓ dokáže používať myš, koordinuje zrak s pohybom ruky,
  - ✓ samostatne rieši detské hry na počítači, logopedické úlohy
  - ✓ pozná výhody internetu pri vyhľadávaní obrázkov a informácií ,
  - ✓ uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
  - ✓ rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním počítačov;
- spôsobilosť učiť sa učiť:

- ✓ získava schopnosť sebarealizácie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- ✓ osvojuje si poznatky a školské návyky,
- ✓ zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti;
- osobné, sociálne a občianske spôsobilosti:
  - ✓ vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a vlastný rozvoj,
  - ✓ uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
  - ✓ kontroluje vlastné konanie, uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
  - ✓ účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
  - ✓ ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadmi a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
  - ✓ podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov;
- spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:
  - ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
  - ✓ uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
  - ✓ rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
  - ✓ pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
  - ✓ pozná pravidlá spoločenského kontaktu
  - ✓ etiketu,
  - ✓ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám;

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

V prípravnom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI
 ČLOVEK A PRÍRODA
 UMENIE A KULTÚRA
 ZDRAVIE A POHYB
 ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA

Vzdelávacie oblasti	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	3		3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3		3
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1
	Hudobná výchova	1		1
Príroda a príroda	Prvouka		1	1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		2	2
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia (ILI)	7		7
Spolu		17	3	20

Voliteľné hodiny (3) sme využili v rámci školského vzdelávacieho programu nasledovne:

- Predmet Prvouka – 1 hodina týždenne, zameraný na podporu tréningu fonemického uvedomovania a taktiež na rozvoj predčitateľskej kompetencie.
- Predmet Pracovné vyučovanie – 2 hodiny týždenne, zameraný na rozvíjanie manuálnych zručností žiakov.

Poznámky

- Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.
- Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom

najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

- Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.
- Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na – vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu, – vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s NKS sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho vzdelávania alebo nižšieho stredného vzdelávania. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti, preto nemôžu byť ustanovené štandardy pre špecifický vyučovací predmet ILI.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS).

Narušená komunikačná schopnosť

Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť: ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách, a to s cieľom realizovania určitého komunikačného zámeru.

O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom. Ide o nasledovné jazykové roviny:

- ❖ foneticko-fonologickú,
- ❖ lexikálno-sémantickú,
- ❖ morfológicko-syntaktickú,

- ❖ pragmatickú.

Komunikačná schopnosť zahŕňa všetky formy – hovorenú, grafickú, neverbálnu. Jednotlivé druhy NKS možno analyzovať v rozličných koncepciách, v rámci rozličných teórií a v rozličných kontextoch. Pre naše potreby bude najjednoduchšie uplatniť nozologické hľadisko. Z tohto aspektu rozlišujeme viacero základných druhov NKS, ktoré sa potom v rámci Medzinárodnej klasifikácie chorôb členia na konkrétne diagnózy:

- ❖ vývinová bezrečnosť,
- ❖ narušený vývin reči,

- ❖ získaná orgánová bezrečnosť, afázia,
- ❖ získaná psychogénna bezrečnosť - mutizmus, elektívny mutizmus,
- ❖ narušenie zvuku reči – fufňavosť,
- ❖ narušenie plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť,
- ❖ narušenie článkovania reči – dyslália, dyzartria,
- ❖ poruchy hlasu – dysfónia, afónia,
- ❖ kombinované chyby a poruchy reči – súčasný výskyt viacerých druhov narušenej komunikačnej schopnosti,
- ❖ symptomatické poruchy reči: NKS pri iných, dominujúcich postihnutiach, ochoreniach, narušeniach - napr. pri sluchovom postihnutí, detskej mozgovej obrne,
- ❖ narušenie grafickej stránky reči: agrafia, alexia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia.

Individuálna logopedická intervencia (ILI)

Intervenciu ponímame v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie s cieľom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

- identifikovať NKS;
- eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
- predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- ❖ logopedická diagnostika,
- ❖ logopedická terapia,
- ❖ logopedická prevencia.

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca so zákonným zástupcom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Všetky aktivity, metódy a postupy smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti žiakov a k uplatňovaniu adekvátnych sociálnych interakcií a prelínajú sa celým výchovným a vyučovacím procesom vo všetkých jeho zložkách a formách.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v prípravnom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom. Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome cielené na zlepšenie jazykového prejavu.

Prípravný ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil

záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôsobuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- ❖ práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- ❖ práva na rozvoj vlastnej individuality,
- ❖ práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje : v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

- Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za prvý rok plnenia školskej dochádzky.
- Najnižší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS sú 4 žiaci .
- Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS v prípravnom ročníku je 8 žiakov.
- Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickéj a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.
- Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.
- Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.
- Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,

- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet ILI vyučuje absolvent 2. stupňa vysokoškolského štúdia so štátnou záverečnou skúškou z logopédie, v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, sensorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Asistent učiteľa

Asistent učiteľa pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viacero žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho narušenia.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda prípravného ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti. V triede je veľa hračiek, maňušiek, divadelná opona, skladačky, detský koberec aj relaxačný kútik, farebný detský nábytok. Toto príjemné prostredie vytvára pohodu a priestor na relaxáciu a pohybové aktivity, ktoré sú súčasťou vyučovacieho procesu.

K dispozícii je i logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONO, ako i pripojenie na internet.

Žiaci prípravného ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuľi. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre prípravný ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrakového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov "na mieru"- špeciálne podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,
- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa započítava do školskej dochádzky.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do prípravného ročníka je psychologická a logopedická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci máj. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neurológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení prípravného ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní, v súlade s doporučeniami psychologickú a logopedickú diagnostiku, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy prípravného ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov prípravného ročníka je slovné. V celkovom hodnotení prospechu žiakov prípravného ročníka sú nasledovné stupne: veľmi dobré výsledky, dobré výsledky, uspokojivé výsledky a neuspokojivé výsledky. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov budeme hodnotiť motivačnými pečiatkami a nálepkami. Dôraz budeme dávať na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- ✓ poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- ✓ povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- ✓ dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- ✓ brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- ✓ brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

- ❖ Osobnostný a sociálny rozvoj
- ❖ Environmentálna výchova
- ❖ Mediálna výchova
- ❖ Multikultúrna výchova
- ❖ Regionálna a ľudová kultúra
- ❖ Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- ❖ Ochrana života a zdravia
- ❖ Protidrogová prevencia
- ❖ Finančná gramotnosť
- ❖ Výchova k ľudským právam
- ❖ Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

V prípravnom alebo v prvom ročníku sa odporúča realizovanie tréningu fonematického uvedomovania podľa El'konina. Odporúča sa zaradenie špecifických vyučovacích predmetov ako: rozvíjanie komunikačnej kompetencie, grafomotorické zručnosti, rozvíjanie predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti, rozvíjanie manuálnych zručností a iné.

UČEBNÉ OSNOVY PRE PRÍPRAVNÝ ROČNÍK

Slovenský jazyk a literatúra pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Slovenský jazyk a literatúra. Žiak v prípravnom ročníku si prostredníctvom didaktických, námetových, pohybových hier, riekaniek, básničiek a vyčítaniek rozvíja fantáziu, tvorivosť, predstavivosť. Je cielene motivovaný ku komunikovaniu. Pripravuje sa na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

2. Proces vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra sa bude realizovať na hodinách slovenského jazyka a literatúry, 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Rozvíjanie komunikačných a jazykových schopností.

Rozvíjanie poznávacích procesov.

Rozvíjanie jemnej motoriky a grafických schopností.

Literárna výchova.

Rozvíjanie komunikačných a jazykových schopností

- Cieľ:**
- Utvárať pojmy,
  - rozvíjať porozumenie reči,
  - kategorizovať pojmy,
  - rozvíjať fonologické uvedomenie,
  - rozvíjať jazykový cit,
  - rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov.

Obsah:

- Stimulovanie verbálnej a neverbálnej komunikácie.
- Počúvanie s porozumením.
- Komentovanie činností zo strany učiteľa, aktívne počúvanie s porozumením informácií a myšlienok z rôznych zdrojov.
- Tréning fonologického uvedomovania podľa El'konina.
- Rozširovanie pasívnej a aktívnej slovnej zásoby, aktívne komentovanie činností, pomenovanie, kategorizovanie pojmov.
- Poznávanie svojho rodného mena a priezviska, bydliska, členov najbližšej rodiny a príbuzenských vzťahov.
- Poznávanie základných pravidiel spoločenského styku (pozdrav, predstavenie sa, požiadanie, prosba, poďakovanie, a pod.)
- Poznávanie a diferenciacia nehudobných a hudobných zvukov (smer, výška, dĺžka trvania).
- Poznávanie a diferenciacia foném - akustická analýza a syntéza slabík a slov.
- Poznávanie a rozlišovanie rodu a čísla podstatných mien ako názvov predmetov a javov zo známeho prostredia (skutočných i zobrazených)
- Poznávanie a rozlišovanie rodu a čísla prídavných mien ako vlastností predmetov a javov (opačný význam, podobný význam).
- Pomenovanie prebiehajúcich činností, rozlišovanie času a záporu slovies.
- Použitie zámen namiesto podstatných a prídavných mien
- Rozlišovanie zmeny významu slov s predponami na-, vy-, pod-, roz-, s-, ne-, z- .
- Tvorenie jednoduchých viet podľa situácie, podľa obrázkov.

- Odpovede na jednoduché otázky.
- Formovanie otázok.
- Dopĺňanie neúplných viet.
- Poznávanie pojmov označujúcich smer a polohu (hore, dolu, vedľa, pri, nad, pod, vpredu, vzadu, jedná strana a druhá strana, vpravo, vľavo).
- Jednoduchý opis známych predmetov a javov (hádanky).
- Rozvíjanie zmysluplnosti rečového prejavu, spisovnej podoby materinského jazyka, schopnosti vyjadrovať svoje názory a myšlienky.
- Zmysluplné rozprávanie o pocitoch, zážitkoch a dojmach.
- Reprodukcia textu.
- Rozvíjanie schopnosti viesť a udržať dialóg s deťmi a dospelými.

Rozvíjanie poznávacích procesov

- Cieľ:**
- Rozvíjať poznávacie procesy vnímanie , pozornosť, pamäť, predstavivosť, myslenie,
  - rozvíjať symbolické funkcie,
  - rozvíjať logické, kritické a tvorivé myslenie.

Obsah:

- Rozvíjanie zrakového vnímania, vizuálnej diferenciačnej schopnosti a pamäti.
- Rozvíjanie sluchového vnímania, akustickej diferenciačnej schopnosti a pamäti.
- Rozvíjanie intermodálnych vzťahov.
Rozvíjanie časovej orientácie, serialita, časovo-kauzálne vzťahy.
- Rozvíjanie schopnosti riešiť problémy, objavovanie funkčnosti vecí, postupov riešenia problému.
- Osvojovanie si poznatkov o prírode a spoločnosti.
- Získavanie schopnosti kritického myslenia, klasifikácia podobnosti a rozdielov predmetov, javov a osôb a pod.
- Rozvíjanie schopnosti vyslovovať svoje názory, postoje a vyjadriť úsudok.

Rozvíjanie jemnej motoriky a grafických schopností

- Cieľ:**
- Vypestovať správne pracovné návyky pri kreslení ako prípravu na výkon písania,
  - rozvíjať motoriku ramena a jemnú motoriku rúk,
  - rozvíjať vizuálne vnímanie, diferenciačné schopnosti, pozornosť a pamäť,
  - rozvíjať koordináciu akustického, vizuálneho a motorického analyzátora,
  - rozvíjať schopnosti orientácie v priestore, v rovine, na vlastnom tele a najmä pravo-ľavej orientácie.

Obsah:

- Hry a cvičenia rozvíjajúce grafomotorické zručnosti a návyky.
- Kresba veľkých tvarov a jednoduchých línií (vo vzduchu, do piesku paličkou, mokrým štetcom na tabuľu a pod.).

- Vyhľadávanie, diferenciacia a napodobňovanie tvarov.
- Poznávanie a diferenciacia základných farieb.
- Zrková analýza a syntéza (strihanie, dokresľovanie, skladanie obrázkov).
- Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti (vymenovanie alebo ukladanie predmetov v rade po expozícii, vyhľadanie a označenie obrázkov alebo znakov po expozícii).
- Rozlišovanie figúry a pozadia.
- Rozlišovanie reverzných figúr.
- Cvičenia očných pohybov (vymenovanie, ukladanie predmetov alebo obrázkov v rade).
- Postrehovanie predmetov, obrázkov, znakov).
- Koordinácia pohybov ruky a očí.

Literárna výchova

- Cieľ:** - Vnímať a porozumieť prednášanú a čítanú poéziu a prózu,
 – poznávať ľudové zvyky,
 – kultivovať detskú osobnosť rozvíjaním estetického cítenia,
 – pestovať kladný vzťah ku knihám a k divadlu.

Obsah:

- Poznávanie a prednes riekaniek, vyčítaniek, uspávaniek v spojení s pohybovou aktivitou a rytmom.
- Vytváranie hier, rýmov a hádaniek.
- Počúvanie rozprávok, rozhovor o počúvanom texte.
- Poznávanie ilustrácií a rozprávanie podľa ilustrácií.
- Dramatizácia jednoduchých príbehov s využitím rekvizít, bábok a hračiek.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Rozvíjanie komunikačných a jazykových schopností	30
Rozvíjanie poznávacích procesov	29
Rozvíjanie jemnej motoriky a grafických schopností	29
Literárna výchova	29

Matematika pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Matematika. Žiak si prostredníctvom matematiky osvojí elementárne kvantitatívne vzťahy využiteľné v širšom rozsahu logického myslenia. Pri plnení obsahu a cieľov tohto predmetu sa budú žiakom sprístupňovať nové poznatky hravou formou, primerane k ich veku a narušeniu. Žiaci budú manipulovať s názornými pomôckami, ktoré ich budú viesť ku komentovaniu vlastnej činnosti.

2. Cieľ:

- Vedieť sa orientovať v priestore a v rovine, pochopiť a používať pojmy označujúce polohu predmetov (hore, dolu, v strede) vzájomnú polohu (pod, nad, vedľa, pred, za, medzi, vpravo, vľavo),
- poznávať a rozlišovať tvary (kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik),
- rozlišovať veľkosť predmetov a tvarov,
- vedieť porovnávať skupiny predmetov podľa počtu,
- vedieť označiť ústne počet predmetov číslom 1 – 10,
- vedieť porovnať skupiny predmetov podľa počtu,
- vedieť triediť predmety podľa určeného kritéria alebo vlastnosti (farba, tvar, veľkosť, materiál a pod.),
- vedieť sa orientovať v čase na základe konkrétnych udalostí a činností,
- vedieť samostatne získavať informácie z detských kníh, časopisov, encyklopédií, médií a informačných komunikačných technológií.

3. Proces vyučovania predmetu matematika sa bude realizovať na hodinách matematiky, 3 hodiny týždenne, spolu 117 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Chápanie a používanie pojmov označujúcich polohu, zmenu polohy a smer (poloha seba samého vo vzťahu k predmetom, vzájomná poloha predmetov, umiestňovanie predmetov podľa pokynov s využitím preložiek a prísloviak miesta, orientácia podľa označených bodov v rovine).
- Priradovanie, triedenie a usporadúvanie, zostavovanie podľa daných kritérií.
- Poznávanie a rozlišovanie tvarov predmetov v okolí (guľa, kocka, koleso, trojuholník, obdĺžnik, prívlastky guľatý, špicatý, hranatý, okrúhly a pod.).
- Poznávanie a porovnávanie veľkosti predmetov, príslušné slovné vyjadrenie (pojmy veľký - malý, vysoký - nízky, dlhý - krátky, široký - úzky, hrubý - tenký, ťažký - ľahký, tučný - chudý), rozlišovanie zmeny veľkosti (zväčšenie, zmenšenie) - poznávanie a porovnávanie množstva a počtu predmetov (pojmy veľa - málo, nič, menej, viac, všetko, rovnako, pribúdanie, ubúdanie).
- Počet predmetov od 1 do 6, príslušné slovné označenie a porovnávanie počtu predmetov, množstvo, číselný rad, zmeny množstva.
- Určovanie poradia predmetov od prvého po šiesty.
- Poznávanie súvislosti pravidelných činností so zmenami v prírode, elementárne predstavy o čase (pojmy teraz, včera, dnes, zajtra, hneď, potom, časti dňa, ročné obdobia).
- Časové a kauzálne vzťahy.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Chápanie a používanie pojmov označujúcich polohu, zmenu polohy a smer.	17
Priradovanie, triedenie a usporadúvanie, zostavovanie podľa daných kritérií.	16
Poznávanie a rozlišovanie tvarov	15

predmetov v okolí.	
Poznávanie a porovnávanie veľkosti predmetov, príslušné slovné vyjadrenie	14
Počet predmetov od 1 do 6	17
Určovanie poradia predmetov od prvého po šiesty.	15
Poznávanie súvislosti pravidelných činností so zmenami v prírode, elementárne predstavy o čase.	10
Časové a kauzálne vzťahy.	13

Výtvarná výchova pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Výtvarná výchova. Žiak získava prostredníctvom výtvarnej výchovy základy estetického cítenia a technickej zručnosti. Učí sa citlivejšie vnímať svet okolo seba a aktívne ho hodnotiť. Na každej vyučovacej hodine si má osvojiť niekoľko pojmov súvisiacich s tmou.

2. Cieľ:

- rozvíjať vizuálne a hmatové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- rozvíjať estetické cítenie,
- rozvíjať tvorivosť a fantáziu,
- rozvíjať jemnú motoriku a manipuláciu s rôznym materiálom, ako základ pre nácvik písania,
- utvárať zmysel pre čistotu a poriadok v pracovnom prostredí.

3. Proces vyučovania predmetu výtvarná výchova sa bude realizovať na hodinách výtvarnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Výtvarné osvojovanie skutočnosti, získanie osobných skúseností s vlastnou tvorbou (kreslenie, maľovanie, modelovanie).
- Experimentovanie s výtvarnými prostriedkami (maľovanie vodou a vodovými farbami na veľké plochy, podľa námetu i podľa vlastných predstáv, poznávanie a miešanie farieb).
- Kreslenie, dokresľovanie, obťahovanie, práca so šablónou (paličkou do sypkého materiálu, kriedou, pastelkami) .
- Modelovanie (z hlíny, moduritu, plastelíny, cesta, drôtu).
- Konštruovanie (zo skladačiek, stavebníc, krabičiek), práca s drobným materiálom (korálky, gombíky, prírodniny, semenka, kamienky, halúzky, rozlišovanie, triedenie, navliekanie, lepenie, vytváranie mozaiky a pod.).
- Práca s papierom a kartónom (trhanie, skladanie, lepenie, strihanie).
- Poznávanie a postupné chápanie konkrétnych umeleckých diel, kultivovanie vzťahu ku spoločnosti.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Výtvarné osvojovanie skutočnosti, získanie osobných skúseností s vlastnou tvorbou.	5
Experimentovanie s výtvarnými prostriedkami.	8
Kreslenie, dokresľovanie, obťahovanie, práca so šablónou.	8
Modelovanie.	5
Konštruovanie.	5
Práca s papierom a kartónom.	5
Poznávanie a postupné chápanie konkrétnych umeleckých diel, kultivovanie vzťahu ku spoločnosti.	3

Hudobná výchova pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Hudobná výchova. Žiaci si prostredníctvom hudobnej výchovy prirodzenou cestou rozvíja komunikačné schopnosti. Hudobná výchova má činnostný charakter, preto každá hodina má byť pre žiakov príležitosťou pre tvorivé hry spojené s vlastným spevom vlastným pohybovým doprovodom.

2. Cieľ:

- Vytvárať a rozvíjať záujem o svet zvukov a hudby,
- rozvíjať sluch a sluchové diferenciacné schopnosti,
- rozvíjať spevácke schopnosti ,
- rozvíjať hudobno-pohybové schopnosti,
- oboznamovať sa s jednoduchými hudobnými nástrojmi,
- vytvárať kladný vzťah k hudbe a rozvíjať estetické cítenie,
- rozvíjať citový svet žiakov,
- utvárať a rozvíjať hudobné schopnosti, zručnosti a návyky,
- poznávať ľudové piesne a zvyky.

3. Proces vyučovania predmetu hudobná výchova sa bude realizovať na hodinách hudobnej výchovy, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy.

- Diferenciácia nehudobných a hudobných zvukov (zvuky zvierat, zvuky prostredia búchanie, štrnganie, šuchot, pískanie a pod., tóny).
- Činnosti a hry zamerané na diferencovanie smeru a intenzity zvuku.
- Deklamácia riekaniak s rytmickým a pohybovým sprievodom.
- Spev s rytmickým a pohybovým sprievodom, dramatizácia obsahu piesne.
- Spájanie spevu s chôdzou v rôznom rytme a tempe, s pohybom.

- Hudobno-pohybové hry a hádanky, tanec.
- Poznávanie hudobných nástrojov Orfovho inštrumentária, využívanie aj iných (rytmických i melodických) nástrojov.
- Počúvanie priamo interpretovaného spevu a hudby, počúvanie hudobných nahrávok.
- Porovnávanie charakteru piesní (veselá, smutná, uspávanka, pochod).
- Porovnávanie dynamiky (rýchlo, pomaly) a polohy (nízko, vysoko) počúvanej piesne.
- Rozoznávanie hudobných nástrojov v počúvanej skladbe.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Diferenciácia nehudobných a hudobných zvukov.	2
Činnosti a hry zamerané na diferencovanie smeru a intenzity zvuku.	3
Deklamácia riekaniiek s rytmickým a pohybovým sprievodom.	6
Spev s rytmickým a pohybovým sprievodom, dramatizácia obsahu piesne.	7
Spájanie spevu s chôdzou v rôznom rytme a tempe, s pohybom.	5
Hudobno-pohybové hry a hádanky, tanec.	7
Poznávanie hudobných nástrojov Orfovho inštrumentária.	2
Porovnávanie charakteru piesní.	3
Porovnávanie dynamiky.	2
Rozoznávanie hudobných nástrojov v počúvanej skladbe.	2

Prvouka pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Prvouka. Žiak získava prostredníctvom predmetu Vecné učenie základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností dokázal v živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Poskytnúť žiakom základné poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré získajú na základe pozorovania prírodných zmien počas roka a vzťahom medzi človekom a prírodou,
- osvojiť si základné spoločenské a hygienické návyky.

Hlavné ciele:

- Orientovať sa v školskej budove a na ceste z domu do školy,
- získať predstavu o ročných obdobiach,

- poznať názvy ročných období, mesiacov a dní v týždni,
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny, správnej životosprávy a kultúrneho správania.

Ďalšie ciele:

- Zúčastňovať sa na školských a mimoškolských akciách k sviatkom, pamätným dňom a na oslavách významných udalostí.

3. Proces vyučovania predmetu prvouka sa bude realizovať na hodinách prvouky, 1 hodina týždenne, spolu 39 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Škola a život v škole

Trieda

Poznať označenie tried. Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek (vhodné používať, šetriť a uložiť).

Poznať meno svojho učiteľa, prípadne spolužiakov, vedieť sa im predstaviť, pozdraviť. Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Udržiavanie poriadku v triede, na lavici, v školskej taške.

V škole

Orientácia v budove školy. Dodržiavanie poriadku v triede a v budove školy.

Bezpečnosť cestnej premávky

Osvojovanie si najdôležitejších poznatkov zo zásad dopravnej bezpečnosti a ochrany vlastnej bezpečnosti (rozlišovať cestu, chodník, prechod pre chodcov, význam svetelných signálov).

Príroda

Na jeseň

Zmeny v prírode. Zber úrody. Jesenné mesiace. Dodržiavanie hygienických požiadaviek (otužovanie, prezliekanie). Ochrana pred ochorením, lieky (ich význam a používanie), lekár.

V sade a v záhrade

Pozorovanie činností dospelých a detí v jeseni doma, a aj v prírode. Oboznámenie sa so zberom ovocia a zeleniny. Poznávať a rozlišovať ovocie a zeleninu podľa tvaru, chuti a vône.

Na poli

Pole – repné a zemiakové, strnisko a zorané pole. Oboznámenie sa so zberom napr zemiakov, cukrovej repy.

Pozorovanie prírody na jeseň (zmeny počasia, rastlín, zvieratá – odlietanie vtákov do teplých krajín,...)

Zvieratá na jeseň

Získavanie poznatkov o zvieratách (rozprávanie učiteľa, vysielanie rozhlasu a televízie). Oboznámenie sa s prípravou zvierat na jeseň. Starostlivosť o voľne žijúce zvieratá (krmelec pre lesnú zver, krmidlá pre vtáky, zber gaštanov, a iné)

Domov a jeho okolie

Doma

Poznať mená členov rodiny a príbuzenské vzťahy (otec, matka, súrodenci).

Pomenovanie zariadenia bytu, triedenie predmetov v domácnosti podľa ich účelu (nábytok, riad, hračky, školské potreby).

V okolí domova a školy

Orientácia v okolí domova a školy. Poznať obchody kde nakupujeme potraviny.

Poznať cestu do školy, prípadne k zastávke najbližšieho dopravného prostriedku.

Zima

Príroda v zime – pozorovanie prírody v zime, porovnávanie s inými ročnými obdobiami.

Zmeny počasia (mráz, sneh, ľad). Poznávanie vlastností snehu a ľadu (zrakom).

Deň a noc – získavanie poznatkov o tom kedy sa rozvidnieva, kedy sa stmieva, že deň je krátky a noc je dlhá.

Oboznámenie sa s pravidlami bezpečnosti na ulici – potrebné odhadzovať sneh, posýpať chodníky pred námrazou, nebezpečné sánkovať na vozovke a korčuľovať na tenkom ľade.

Poznať zimné mesiace a zimné činnosti detí. Poznať vhodné oblečenie na zimné obdobie.

Oboznámenie sa s vianočnými tradíciami, poznajú nebezpečenstvo požiaru pri zapalovaní sviečok.

Starostlivosť o zdravie

Oboznámenie sa so zásadami a dodržiavaním osobnej hygieny – pravidelne ráno a večer sa umyť, umývať si ruky pred jedlom a po ňom, po použití WC.

Význam čistoty tela a prostredia pre zdravie, význam vetrania doma aj v škole.

Dodržiavať poriadok v triede, v školskej jedálni, získavať návyky sebaobsluhy.

Predchádzanie úrazom a chorobám. Účelne sa obliekať, otužovať, poznať zdravé a nezdravé potraviny. Uprednostňovať zdravé potraviny- ovocie, zeleninu.

Predchádzanie úrazom pri športe, pri prechádzaní cez cestu, pri manipulácii s ohňom, s elektrinou, pri kúpaní, opaľovaní. Osvojovať si poznatky ako chrániť svoje zdravie, aj zdravie druhých (používať vreckovku, posýpať šmykľavé miesta, odpadky odhadzovať do koša, vedieť sa správať v prípade karantén a pod.).

Zdravotné stredisko – poznať jeho význam a miesto.

Jar

Pozorovanie zmien v prírode (oteplovanie, odmäk, dlhší deň, kratšia noc).

Porovnávanie krajiny na jar s predstavou tej istej krajiny na jeseň a v zime.

Oboznámenie sa s niektorými typickými jarnými kvetmi (napr. snežienku, fialku a pod). Poznať ich časti: koreň, stonku, list a kvet, pozorovať jednotlivé fázy vývoja rastliny v kútiku živej prírody a na školskom pozemku (polievanie, kyprenie, pletie, význam týchto činností).

Domáce zvieratá a ich mláďatá – triedenie z rozličných hľadísk, využívanie vlastných skúseností. Počúvanie poviedok o zvieratách, rozprávanie o vlastných zážitkoch so zvieratami.

Oboznamovanie sa s veľkonočnými tradíciami.

Práca a odpočinok

Deň a jeho časti (ráno, poludnie, večer).

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Názvy v týždni. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Zmeny v prírode.

Pozorovanie dĺžky dňa (noci), počasia (letné prehánky, búrky) Vedieť, ako sa správať pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom).

Pozorovanie odkvitania stromov a dozrievania ovocia (ktoré ovocie dozrieva najskôr, ktoré neskôr).

Poznávať rôzne druhy ovocia, jeho farbu a chuť (tvrdé, mäkké, sladké, kyslé, horké, trpké).

Poznáva lúčne kvety z najbližšieho okolia.

Poznať názvy letných mesiacov.

Príprava na prázdniny – správanie sa v prírode, ako dbať na bezpečnosť pri letných športoch.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Škola a život v škole. Trieda. V škole. Bezpečnosť cestnej premávky.	7
Príroda. Na jeseň. V sade a záhrade. Na poli. Zvieratá na jeseň.	5
Domov a jeho okolie. Doma. V okolí domova a školy.	4
Zima.	4
Starostlivosť o zdravie.	4
Jar.	5
Práca a odpočinok.	4
Leto.	6

Telesná a športová výchova pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Telesná a športová výchova. Žiak získava prostredníctvom telesnej výchovy pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu. Podporuje prirodzenú potrebu pohybu dieťaťa v danom veku.

2. Cieľ:

- Podporovať správne držanie tela,
- osvojiť si základné pohybové zručnosti, obratnosť, rýchlosť, postreh,
- utvárať vôľové vlastnosti osobnosti,
- oboznámiť sa so základnou telovýchovnou terminológiou,
- poznávať hry s pravidlami, naučiť sa pochopiť a dodržiavať pravidlá a pokyny,
- oboznámiť sa s telovýchovným náradím.

3. Proces vyučovania predmetu telesná a športová výchova sa bude realizovať na hodinách telesnej výchovy, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Precvičovanie skoku, koordinácie pohybov pri odraze a doskoku, skok z miesta, s rozbehom, do diaľky, dosahovanie predmetov vo výške výskokom, skákanie cez švihadlo, preskakovanie primeraných prekážok.
- Lezenie, preliezanie, podliezanie, zliezanie, kĺzanie po šikmej ploche.
- Cvičenia a hry s loptou, kotúľanie, hádzanie do diaľky, do výšky, na cieľ, driblovanie, chytanie kotúľanej, odrážanej a hádzanej lopty.
- Cvičenie na náradí - lavičky, rebriny.

- Poznávanie a precvičovanie pojmov označujúcich telovýchovné pokyny (pozor, pohov, rad, zástup, nástup, rozcvička a pod.).
- Oboznamovanie s pravidlami hier a súťaží.
- Precvičovanie a zdokonaľovanie rytmického pohybu, chôdze, poskokov a behu v sprievode hudby alebo rytmického nástroja.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Precvičovanie skoku, koordinácie pohybov pri odraze a doskoku, skok z miesta, s rozbehom, do diaľky, dosahovanie predmetov vo výške výskokom, skákanie cez švihadlo, preskakovanie primeraných prekážok.	7
Lezenie, preliezanie, podliezanie, zliezanie, kĺzanie po šikmej ploche.	10
Cvičenia a hry s loptou, kotúľanie, hádzanie do diaľky, do výšky, na cieľ, driblovanie, chytanie kotúľanej, odrážanej a hádzanej lopty.	10
Poznávanie a precvičovanie pojmov označujúcich telovýchovné pokyny.	3
Oboznamovanie s pravidlami hier a súťaží.	3
Precvičovanie a zdokonaľovanie rytmického pohybu, chôdze, poskokov a behu v sprievode hudby alebo rytmického nástroja.	6

Pracovné vyučovanie pre prípravný ročník

1. Charakteristika predmetu Pracovné vyučovanie. Žiak získava prostredníctvom pracovného vyučovania základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností dokázal v súčasnom i budúcom praktickom živote prirodzene aplikovať.

2. Cieľ:

Všeobecné ciele:

- Získavať vedomosti z rôznych pracovných činností,
- vytvárať u žiakov kladný vzťah k práci.

Hlavné ciele:

- Utvárať základné hygienické návyky a samoobslužné zručnosti,
- utvárať základné návyky pri stravovaní,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozlišovať rôzne materiály,
- rozvíjať schopnosť adekvátne používať predmety a hračky,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky.

Ďalšie ciele:

- Plniť základnú prípravu pre potrebu praktického života v rodine a v spoločnosti,
- pôsobiť v spolupráci s ostatnými predmetmi na harmonický rozvoj žiakov.

3. Proces vyučovania predmetu pracovné vyučovanie sa bude realizovať na hodinách pracovného vyučovania, 2 hodiny týždenne, spolu 78 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

Sebaobslužné činnosti.

Osobná hygiena – umyť si tvár. Čistiť zuby, česať sa, kloktať, používať vreckovku, používať WC. Obúvať sa, šnúrovať a zaväzovať topánky. Čistiť topánky – očistiť prach, nakrémovať, vyleštiť. Ovládať rôzne druhy zapínania. Samostatne sa obliekať. Odstrániť prach z odevu, kefovať, prášiť. Odkladať odev, obuv.

Práce v domácnosti.

Hygiena domácnosti. Utierať smaltovaný riad a riad z plastov. Pomáhať pri stolovaní. Udržiavať poriadok. Zametať, utierať prach.

Práce v dielni.

Práce s drobným materiálom

Navliekanie korálov rovnakej farby alebo v rôznom farebnom rytme, rovnakej veľkosti alebo rozdielnej veľkosti, triediť podľa veľkosti, tvaru, farby.

Skladanie mozaiky, pracovať s plodmi – napichávať, navliekať, nadväzovať, nalepovať (náhrdelníky, náramky, mozaiky z rozličných materiálov, zvieratká z plodov, koláže a iné).

Modelovanie

Oboznámenie sa s modelovacím materiálom. Modelovací materiál miesiť, stláčať, valkať, guľať, vyťahovať, odštipkávať, modelovať základné tvary – valčeky, šišky, placky atď. Modelovať jednoduché tvary z jedného kusa, neskôr modelovať predmety z dvoch a viacerých častí. Na dokončenie výrobkov používať drievka, zápalky, špajdle, špáradlá, papier, perie atď. Modelovať na pieskovisku alebo na pieskovom stole.

Montážne a demontážne práce

Hry so stavebnicami z dreva aj z plastov. Triediť a ukladať časti stavebníc. Voľne zostavovať a spájať časti stavebníc. Zisťovať, čo patrí a nepatrí do súboru. Cvičiť motoriku, pozornosť, presnosť. Zisťovať lateralitu.

Práce s papierom a kartónom

Poznávať vlastnosti papiera (povrch – hladkosť, drsnosť, hrúbku, farbu). Triediť papier podľa vlastností. Prekladať, skladať, vystrihovať, nalepovať, zlepuvať. Perforácia podľa tvaru šablóny. Poučiť o práci s nožnicami. Potláčať papier odtlačkami rozličných predmetov a detskými tlačidielkami.

Pestovateľské práce.

Polievať kvetiny na záhone aj v kútiku živej prírody. Pestovať hrach a fazuľu, siať ich do črepníka, polievať. Pomáhať pri zbere zeleniny, ovocia, čistiť záhony a cesty, vyberať kamienky. Oboznámiť sa s jednoduchým záhradníckym náradím. Ísť na vychádzku do záhrad a parkov.

5. Časová dotácia

Tematický celok	Počet hodín
Sebaobslužné činnosti.	13
Práce v domácnosti.	9
Práce s drobným materiálom.	7
Modelovanie.	15

Montážne a demontážne práce.	7
Práce s papierom a kartónom.	18
Pestovateľské práce.	9

Individuálna logopedická intervencia pre prípravny ročník

1. Charakteristika predmetu Individuálna logopedická intervencia.

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia. Chápeme ju ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika
- logopedická terapia
- logopedická prevencia.

2. Cieľ:

- Podporovať rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania,
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať komunikačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú,
- prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti,
- podporiť sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a žiakov s NKS do spoločnosti,
- osvojiť si základné pohybové zručnosti, obratnosť, rýchlosť, postreh,
- utvárať vôľové vlastnosti osobnosti,
- oboznámiť sa so základnou telovýchovnou terminológiou,
- poznávať hry s pravidlami, naučiť sa pochopiť a dodržiavať pravidlá a pokyny,
- oboznámiť sa s telovýchovným náradím.

3. Proces vyučovania predmetu ILI sa bude realizovať na hodinách individuálnej logopedickej intervencie, 7 hodín týždenne, spolu 273 hodín ročne.

4. Obsah vzdelávania je rozdelený na tematické okruhy:

- Zraková a sluchová diferenciácia.
- Rozvoj fonologického uvedomenia.
- Rozvoj slovnej zásoby.
- Rolové hry a modelovanie gramatiky správnej stavby prehovorov.
- Rozvoj naratív.
- Počúvanie s porozumením (zavedenie stratégie porozumenia): aktivácia informácií o téme, vizualizácia počutého, predpovedanie deja, prerozprávanie počutého podľa obrázkovej osnovy alebo pojmovej mapy.
- Poznanie písmen.
- Rozvoj grafomotoriky.
- Tréning pozornosti.
- Tréning pracovnej pamäti.

5. Časová dotácia

Tematický okruh	Počet hodín
Zraková a sluchová diferenciacia	30
Rozvoj fonologického uvedomenia.	27
Rozvoj slovnej zásoby.	27
Rolové hry a modelovanie gramatiky správnej stavby prehovorov.	27
Rozvoj naratív.	27
Počúvanie s porozumením.	27
Poznanie písmen.	27
Rozvoj grafomotoriky.	27
Tréning pozornosti.	27
Tréning pracovnej pamäti.	27